

Polasaí Gaeilge

Próifil Theangacha i limistéar Chomhairle Chathair Dhoire agus Cheantar an tSraitha Báin

Labhraítear nó úsáidtear réimse teangacha i limistéar Chomhairle Chathair Dhoire agus Cheantar an tSraitha Báin; Béarla, an mhórtéanga, mar aon leis an Ghaeilge agus Ultais, ár miontéangacha dúchasacha réigiúnacha; miontéangacha eitneacha mar an Pholainnis, an Mhandairínis; agus teanga chomharthaíochta na Breataine agus teanga chomharthaíochta na hÉireann.

Eolas Déimeagrafach

I limistéar Chomhairle Chathair Dhoire agus Cheantar an tSraitha Báin tá eolas ar an Ghaeilge ag 13.92% (19,704) agus eolas ar an Ultais ag 5.13% (7,266) den daonra.

Rinneadh taighde in 2018 ar na miontéangacha is mó a labhraítear i scoileanna agus fuarthas gurb iad seo a leanas an chúig theanga is mó: an Pholainnis, an Liotuáinis, an Phortaingéilis, an Romáinis agus an Mhailéalaimis (teanga amháin de 22 teanga a labhraítear san India).

Tagraítear do theanga chomharthaíochta na Breataine mar aon le teanga chomharthaíochta na hÉireann i gComhaontú Aoine an Chéasta agus tugadh aitheantas dóibh mar theangacha iontu féin in 2004. Úsáidtear teanga chomharthaíochta na Breataine ag 3,500 ball den daonra atá bodhar i dTuaisceart Éireann agus úsáideann thart ar 1,500 teanga chomharthaíochta na hÉireann, ach tá teanga ar leith a bhaineann le Tuaisceart Éireann go sainiúil, is é sin, teanga chomharthaíochta Thuaisceart Éireann a mheascann comhréir (struchtúr) theanga chomharthaíochta na hÉireann le léacsacan (stór focal) theanga chomharthaíochta na Breataine.

Polasaí Gaeilge

Leagann an beartas seo amach gealltanais na Comhairle chun úsáid agus cur chun cinn na Gaeilge a éascú agus a spreagadh. Leagann sé amach oibleagáidí sonracha do chomhairlí áitiúla faoi phársa reachtaíochta ar leith dar teideal an Chairt Eorpach do Theangacha Réigiúnacha nó Mionlaigh.

Seo a leanas cuspóirí an pholasaí:

- Le cloí le gach dualgas reachtúil;
- Le húsáid na Gaeilge a spreagadh sa saol poiblí;
- Le teacht ar eolas agus sheirbhísí na Comhairle i nGaeilge a éascú;
- Le heolas a tháirgeadh i nGaeilge agus le hiarratais ar aistriúcháin agus ateangaireacht a láimhseáil;
- Leis an Ghaeilge a chur san áireamh ar fhéiniúlacht chorparáideach na Comhairle;

Comhairle Chathair Dhoire agus Cheantar an tSratha Báin

- Le bheith ag plé leis na meáin trí Ghaeilge thar réimse ardán;
- Le húsáid na Gaeilge a spreagadh ag imeachtaí agus féilte cathartha;
- Le hinfheictheacht phoiblí na Gaeilge a fheabhsú, m.sh. ar chomharthaíocht;
- Le cuidiú le pobal na Gaeilge teacht ar dheiseanna maoinithe.

Cad é a iarrann an polasaí orainn a dhéanamh go praiticiúil?

- Tá meas againn ar cheart an phobail agus cheart ár bhfostaithe Gaeilge a labhairt san obair agus le leagan Gaeilge dá n-ainmneacha agus seoltaí a úsáid;
- Úsáideann muid an Ghaeilge ar ár mbranda agus lógó;
- Freagraítear comhfhreagras Gaeilge i nGaeilge;
- Déanann muid iarracht an líon is mó dár seirbhísí agus dár n-eolas a chur ar fáil trí Ghaeilge bíodh sin tríd an Oifigeach Gaeilge nó fostaithe eile a bhfuil na scileanna cuí acu;
- Cuireann muid Líne Ghaeilge ar fáil le cuidiú leis an phobal teagmháil dhíreach a dhéanamh leis an Oifigeach Gaeilge;
- Cuireann muid oiliúint ar fáil dár bhfoirne, go mór mór dóibh siúd a oibríonn go díreach leis an phobal, le cinntiú go dtuigeann gach fostaí an polasaí agus go gcaitheann fostaithe le gach custaiméir le meas ar a gcuid riachtanas teanga agus ar a gcuid íogaireachta cultúrtha;
- Cuireann muid seirbhísí aistriúcháin, ateangaireachta, profála agus dearbhaithe chaighdeán ar fáil do gach Roinn, agus i gcás tograí móra aistriúcháin treoraítear baill fhoirne chuig an roghliosta aistritheoirí agus ateangairí;
- Déanann muid cinnte go dtáirgítear eolas i nGaeilge ar aon chaighdeán le heolas a tháirgítear i mBéarla;
- Soláthraíonn muid réimse foirmeacha agus iarratas i nGaeilge agus déanann muid iarracht seirbhísí a fheabhsú i rith an ama;
- Déanann muid poiblíocht ar ár ngníomhaíochtaí trí Ghaeilge agus bíonn muid ag plé leis na meáin trí Ghaeilge;
- Spreagann muid úsáid na Gaeilge ag féilte, imeachtaí, ócáidí foirmiúla agus cruinnithe poiblí agus cuireann muid aistriúcháin comhuaineach ar fáil ar iarratas;
- Cuireann muid leaganach Gaeilge d'ainmneacha bóithre agus sráide ar fáil áit a dtoileann an pobal leis;
- Cuireann muid an Ghaeilge ar chomharthaíocht na Comhairle agus faoi láthair tá muid ag aimsiú an dóigh is fearr leis an Ghaeilge a chur ar ár mbranda agus ar ár gcuid comharthaíochta amach anseo;
- Cuireann muid fáilte roimh iarratais i nGaeilge do thionscadail Ghaeilge ar ár gcuid scéimeanna maoinithe agus eagraíonn muid féin tionscadail agus tograí páirtíochta le cur le cur chun cinn agus forbairt na Gaeilge sa cheantar.